

מאוצרות הפרשה

המדרש צריכים ויכולים להרגיש את הקדושה, שהיא הרגשה מאד נעימה, מה טובו! ואזי ממילא כל ההנהגה תהיה הנהגה אחרת, עם מורא מקדש.

***

אל הגאון רבי אביגדור מילר זצ"ל ניגש יהודי בעל ייסורים בדמעות, לאחרונה גילו לו את המחלה הידועה רח"ל ומאז שקיבל את הבשורה המרה, חייו הפכו קשים ומרים. פוחד הוא פחד מוות מהטיפולים הצפויים לו, כל המשפחה בפחד פחדים, אין לו לא יום ולא לילה, כל היום הוא בוכה על מר גורלו, כאביו וייסוריו הפכו לבלתי נסבלים, ואינו יודע את נפשו מרוב כאב וצער. הרופאים נותנים לו מספר חודשי חיים שגם הם יצריכו טיפולים שאינו בטוח שיוכל לעמוד בהם. קשה לתאר את בכיותיו של היהודי הצמא למנת חיזוק ותקווה לימים טובים יותר ולתפילה שכל זה חלוט ותו לא, אך הייסורים קשים ומרים כלענה ואין כל פתרון באופק. הגר"א מילר שומע בשברון לב את צרתו של האיש והנה הוא פונה אל היהודי בשאלה: 'לפני שאני עונה לך אני רוצה לשאול אותך, היכן שאתה מתפלל, מדברים בשעת התפילה וקריאת התורה???' היהודי לא ציפה לכזאת שאלה אבל במצבו מוכן הוא לשמוע הכל. 'כן, לצערי השיב היהודי. אמר לו הרב 'אין לי שום פתרון בשבילך כל עוד אתה מתפלל בבית כנסת זה, דע לך, שכדי להינצל מהגזירה הנוראה של מחלתך, אתה חייב לברוח משם, ורק אחר כך אוכל לברך אותך, והשם יתברך ירפא אותך. במקום זה שמזלזלים במלך מלכי המלכים ומעבירים את זמן התפילה וקריאת התורה בפטפוטי סרק, מקום זה מועד לפורענות, תברח משם ואח"כ תחזור אלי, היהודי לא האמין שאפילו שהוא מקפיד לא לדבר בבית הכנסת, שאר המדברים פוגעים בעצמם ובמתפללים אחרים, הוא כמובן עבר כבר בשבת הקרובה לבית כנסת אחר שבו אין דיבורים בבית הכנסת כלל, לאחר שבוע חזר אל הרב, הרב בירכו בחמימות, ותוצאות הבדיקות שלאחר מכן הראו 'נס רפואי' שהרופאים שעמדו משתוממים לא מצאו הגדרה אחרת.

***

'ואני ברוב חסדך אבוא ביתך'... הרב אברמסקי עלה על הבימה בלונדון ואמר ל'בעלי-בתים'. 'אני אגיד לכם, מה אתם חושבים כשאתם באים לבית הכנסת ומה דוד המלך ע"ה חשב'... 'כשאתם באים לבית הכנסת אתם חושבים, שכעת, בבואכם לבית הכנסת אתם עושים את הטובה הכי גדולה לרבונו של עולם... ואילו דוד המלך אומר, 'ואני ברוב חסדך אבוא ביתך'... – מה שאני זוכה לבוא לבית ה', לבית הכנסת, זה ברוב חסד ה'. המשיך הרב אברמסקי ואמר, 'הנה אני בא עכשיו מבית החולים, מאות אנשים שוכבים שם בכל המחלקות, כמה כל אחד מהם היה נותן שיוכל לקום מהמיטה... להשתחרר מהאזיקים שכובלים אותו ומהמוניטור שהוא מחובר וכו', יקום, יתלבש, וילך לבית הכנסת אפילו כדי להתפלל רק "מנחה" אחת... כמה בן אדם היה מוכן לשלם עבור זה... 'ואני ברוב חסדך אבוא ביתך' – זה הרגש שצריך להיות לבן אדם...

בלק ובלעם

החתם סופר אומר שהפרשה הזאת של בלק זה הפרשה היחידה שצריך אמונה, ולמה? כי כל הפרשות האחרות נאמרו למשה וכדומה, אבל שיש שתי גויים באיזה פינה שרוצים לברך את כלל ישראל – זה רק הקב"ה יכול לדעת, וזה מה שכתוב בגמרא שפרשת בלק הייתה צריכה להיות בקריאת שמע, אלא רק בגלל אורכה לא הכניסו אותה לק"ש, ולכאורה למה פרשת בלק אמור להיכנס לקר"ש? אלא לפי הפשט הזה – הנ"ל די מובן שבגלל ענין האמונה – היה צריך להיות בקר"ש. (קצר וחזק)

מה טבו אהליך יעקב משכנותיך ישראל (כד, ה)

דברי חיזוק ממרן רה"י רבי גרשון אדלשטיין זצוק"ל מתוך שיחה שמסר כ"ז תשרי תשע"ה: אנו אומרים בתחילת התפילה מה טובו אהליך יעקב משכנותיך ישראל, ודרשו חז"ל (סנהדרין קה, ב) אלו בתי כנסיות ובתי מדרשות. והפירוש 'מה טובו', שבתי כנסיות ובתי מדרשות נותנים לאדם הרגשה טובה מאד, 'מה טובו!' כי הם מקדש מעט, ויש בהם קדושה מעין בית המקדש, ומקום קדוש מקדש את האדם ונותן הרגשה טובה מאד, כידוע שקדושה נותנת שמחה כמו שכתוב (דה"א ט"ז, כז) עוז וחדווה במקומו, והרב מפוניבז' סיפר כי כשהוא נכנס לביתו של החזון איש הוא מרגיש שם קדושה, הרגשה נעימה מאד. וזהו ה'מה טובו', הרגשת הטוב והנעימות בבתי כנסיות ובתי מדרשות שהם מקומות קדושים שמקדשים את האדם. ובלשון הפסוק נזכר 'אהליך יעקב' משכנותיך ישראל, ויש להבין מהו 'אוהלי' ומהו 'משכן', ומדוע לגבי אוהל נקראו בשם יעקב ולגבי משכן נקראו ישראל? ויש לפרש כי ידוע שיש שתי מדרגות בכלל ישראל, שפעמים קרויים יעקב ופעמים ישראל, ויעקב מורה על מדרגה נמוכה של כלל ישראל, ואילו ישראל זו מדרגה יותר גדולה, כמו שנאמר ליעקב אבינו (בראשית לב, כט) כי שרית עם אלוקים וגו', ויש להוסיף עוד כי אוהל הוא ענין דירת עראי, ומשכן זה מקום קבוע. ועל פי זה יש לפרש מה טובו אהליך יעקב וגו', שהיכן שבית הכנסת ובית המדרש הם מקום קבוע, דהיינו שיש בהם הרבה תורה והרבה תפילה, אזי זה 'משכן', ועל זה נאמר השם 'ישראל', כי זה משפיע על כלל ישראל שיהיו בדרגה יותר גבוהה בבחינת ישראל, אבל במקום שבתי כנסיות ובתי מדרשות הם רק עראי כמו 'אוהלי', שאין בהם הרבה תורה ותפילה, וזהי דרגה נמוכה וקרויים רק 'יעקב' ולא ישראל (ועיין כע"ז באוה"ח). והנה לפי מה שדיברנו היה צריך להיות שכאשר נכנסים לבית הכנסת ובית המדרש תהיה הרגשה שנכנסים לבית המקדש! כי הרי זה מקום קדוש, מקדש מעט, אהליך יעקב ומשכנותיך ישראל, וצריכים להרגיש שנמצאים במקום קדוש, ובדרך כלל לא מתבוננים ולא חושבים על זה, אבל כך ראוי לחשוב ולהרגיש, שאני נמצא במקום שיש בו קדושה, והקדושה גם משפיעה עלי. ויתכן שגם אפשר להרגיש את השפעת הקדושה, וכפי שאמר מו"ר הגה"צ רא"א דסלר זצ"ל שאפשר להרגיש את הנשמה היתירה בשבת, שענין הנשמה היתירה הוא תוספת קדושה בנשמה ויש כאלה שמרגישים בזה, וכך גם בבית הכנסת ובבית

